

17 Μαρτίου, 1995

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΟΥΜΑΖΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 542/91)

Έννομο Συμφέρον — Αποδοχή διοικητικής πράξης στερεί τον αποδέκτη του εννόμου συμφέροντος να την προσβάλει — Αποδοχή στο παρελθόν παρόμοιας πράξης δεν επηρεάζει το έννομο συμφέρον προσβολής της επίδικης πράξης.

5

Συνταγματικό Δίκαιο — Δικαστική κρίση αναφορικά με την συνταγματικότητα νόμου — Νομολογιακές Αρχές.

10

Συνταγματικό Δίκαιο — Αρχή της ισότητας — Άρθρο 28(1) του Συντάγματος — Διασφαλίζει κατά των αυθαίρετων διαφοροποιήσεων και δεν αναφέρεται σε ακριβή αριθμητική ισότητα — Αρχή της ισότητας — Εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις νομιμότητας.

15

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση της καθ' ης η αίτηση με την οποία δεν του αναγνώρισε ως εκπαιδευτική για σκοπούς προσαυξήσεων υπηρεσία του στο Ίδρυμα Χριστού Στέλιου Ιωάννου.

20

Η καθ' ης η αίτηση πρόβαλε προδικαστική ένσταση ότι ο αιτητής δεν είχε έννομο συμφέρον επειδή είχε αποδεκτεί ανεπιφύλακτα την πράξη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου το γεγονός ότι ο αιτητής αποδέχτηκε στο παρελθόν μία παρόμοια πράξη αλλά εντελώς ανεξάρτητη από την επίδικη δεν επηρεάζει το έννομο συμφέρον.

5

Ενόψει των πιο πάνω η προδικαστική ένσταση της καθ' ης η αίτηση απορρίπτεται ως αβάσιμη.

2. Τα δικαστήρια δε συνηθίζουν ν' αποφασίζουν πάνω σε ζητήματα συνταγματικής φύσεως εκτός αν αυτά είναι απόλυτα απαραίτητα για επίλυση των επιδικών θεμάτων.

10

Το ζήτημα της συνταγματικότητας Νόμων ή Κανονισμών διέπεται από ορισμένες καλά διατυπωμένες αρχές οι οποίες έχουν ως πιο κάτω: Καμιά νομοθετική διάταξη δεν κηρύσσεται άκυρη εκτός σε πολύ ξεκάθαρες υποθέσεις ή εκτός αν είναι αντισυνταγματική πέρα από κάθε αμφιβολία, κάθε νομοθετική διάταξη τεκμαίρεται ότι είναι συνταγματική μέχρις ότου αποδειχτεί άλλως πως πέρα από κάθε λογική αμφιβολία. Τα δικαστήρια ενδιαφέρονται μόνο για τη συνταγματικότητα της νομοθεσίας και όχι για τα κίνητρα, την πολιτική ή τη φιλοσοφία της. Αποτελεί βασική αρχή ότι αν τούτο είναι δυνατό τα δικαστήρια θα ερμηνεύουν το Νόμο με τρόπο που να τον φέρουν εντός των πλαισίων του Συντάγματος. Η δικαστική εξουσία δεν επεκτείνεται στην επίλυση αφηρημένων ζητημάτων.

15

20

25

3. Η αρχή της ισότητας η οποία έχει καθιερωθεί από το Άρθρο 28(1) του Συντάγματος έχει επεξηγηθεί σε σειρά αποφάσεων της Κυπριακής Νομολογίας. Έχει δε νομολογηθεί ότι ο όρος "ίσοι ενώπιον του Νόμου" στο Άρθρο 28(1) δεν αναφέρεται σε ακριβή αριθμητική ισότητα αλλά διασφαλίζει μόνο κατά των αυθαιρέτων διαφοροποιήσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν λόγω της ιδιάζουσας φύσεως των πραγμάτων.

30

Περαιτέρω έχει νομολογηθεί ότι η αρχή της ισότητας αποκλείει μόνον την υπό του νομοθέτη θέσπιση διακρίσεων αυθαιρέτων και όλως αδικαιολογήτων "ουδόλως προκύπτει παραβίασις της αρχής της ισότητας και ως εκ τούτου ακυρώτης των προσαλλομένων πράξεων, εφ' όσον πρόκειται περί ρυθμίσεων σχέσεων τελουσών υπό διαφόρους πραγματικές συνθήκας, αίτινες δεν αποκλείουν ανομιμομορφίας εν τω διακανονισμώ αυτών".

35

40

Στην κρινόμενη υπόθεση γίνεται διάκριση μεταξύ δημοσίων σχολείων και σχολείων που δεν έχουν αναγνωρισθεί με "απόφαση

- 5 πολιτική από την αρμόδια αρχή", πρόκειται καθαρά για ρυθμίσεις που τελούν κάτω από διαφορετικές πραγματικές συνθήκες. Από τη στιγμή που το Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου δεν έχει αναγνωριστεί από την αρμόδια αρχή δεν τελεί κάτω από τις ίδιες πραγματικές συνθήκες με τα δημόσια σχολεία. Επομένως δεν μπορεί ο αιτητής να παραπονείται για άνιση μεταχείριση και παραβίαση του Άρθρου 28(1) του Συντάγματος, επειδή δε λήφθηκε υπόψη η προϋπηρεσία του στο Ίδρυμα Ιωάννου.
- 10 Επομένως, η εισήγηση για αντισυνταγματικότητα δεν ευσταθεί.
4. Τα ίδια ισχύουν και σε σχέση με την αναγνώριση της προϋπηρεσίας του Σοφοκλή Στυλιανού. πρόκειται σαφώς για περίπτωση με διαφορετικές πραγματικές συνθήκες και επομένως δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για παραβίαση της αρχής της ισότητας.
- 15 Έστω όμως και αν επρόκειτο για ρύθμιση του θέματος κάτω από τις ίδιες συνθήκες τότε πρόκειται σαφώς για παράνομη ρύθμιση και είναι νομολογημένο ότι η αρχή της ισότητας εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις νομιμότητας.
- 20

Η προσφυγή απορρίπτεται με Α.Κ.200 έξοδα.

- 25 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Republic v. Makaronopeion Carkotis (1987) 3 C.L.R. 72,

- 30 *Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640,*

Mikrommatis v. Republic, 2 R.S.C.C. 125,

- 35 *Panayides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 107,*

Republic v. Arakian and Others (1972) 3 C.L.R. 294,

Ioannides v. Republic (1973) 3 C.L.R. 117.

- 40 **Προσφυγή.**

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της καθ' ης η αίτηση, με την οποία δεν αναγνωρίστηκε η υπηρεσία του αιτητή στο Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου ως εκπαιδευτική υπηρεσία για

σκοπούς προσαυξήσεων.

A. Τιμόθη, για τον Αιτητή.

P. Παπαέτη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η αίτηση. 5

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή προσβάλλει την πιο κάτω απόφαση, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, ημερομηνίας 26/3/1991. 10

"Αναφέρομαι στην επιστολή της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας με αρ.Π.6190 και ημερ. 17.10.90 σχετικά με την πρόσληψή σας πάνω σε έκτακτη βάση για να ασκήσετε τα καθήκοντα Δασκάλου ειδικής εκπαίδευσης στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης. 15

Σας πληροφορώ ότι έχει αποφασιστεί να παραταθεί η περίοδος της εν λόγω απασχόλησής σας ως τις 31.8.91, με τους ίδιους όρους που αναγράφονται στην πιο πάνω επιστολή μας, εκτός από το μισθό σας που θα είναι £1415 το χρόνο από 1.3.91. 20

Η αναπροσαρμογή του μισθού σας οφείλεται στο ότι η υπηρεσία σας στο Ίδρυμα Χριστού Στέλιου Ιωάννου δεν μπορεί να αναγνωριστεί ως εκπαιδευτική υπηρεσία για σκοπούς προσαυξήσεων γιατί, σύμφωνα με τους περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμούς του 1990 καθώς και με γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το πιο πάνω αναφερόμενο Ίδρυμα δεν είναι σχολείο." 25 30

Ο αιτητής περιλαμβάνεται στους πίνακες διοριστέων Δασκάλων Ειδικής Εκπαίδευσης. 35

Στις 4/9/1990 η Επιτροπή αποφάσισε τον διορισμό του σε έκτακτη βάση από 1/9/1990 ως τις 28/2/1991.

Στις 18/3/1991 η Επιτροπή αποφάσισε την παράταση της ισχύος του διορισμού του ως την 31/8/1991. 40

Κατά τον διορισμό του αιτητή είχε υπολογιστεί ως εκπαιδευτική υπηρεσία για σκοπούς προσαυξήσεων η υπηρεσία του στο

Ίδρυμα Χριστού Στέλιου Ιωάννου.

5 Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με γνωμοδότησή του με ημερομηνία 26/11/1990 προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας γνωμοδότησε ότι τα ιδρύματα ανάμεσα
10 στα οποία και το πιο πάνω δεν είναι εγγεγραμμένα ως σχολεία και επομένως η προϋπηρεσία σε αυτά δεν μπορεί ν' αναγνωριστεί ως εκπαιδευτική υπηρεσία σύμφωνα με τους περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμούς του 1990 (Κ.Δ.Π. 143/90).

15 Στις 21/3/1991 η Επιτροπή αποφάσισε ότι κατά την παράταση της ισχύος του διορισμού του αιτητή ο μισθός του αναπροσαρμοστεί με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς και τη γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα.

20 Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρίστηκε η παρούσα προσφυγή στις 12 Ιουνίου 1991.

Η καθ' ης η αίτηση ήγειρε προδικαστική ένσταση με τον ισχυρισμό ότι:-

25 "η παρούσα προσφυγή δεν μπορεί να εκδικασθεί για το λόγο ότι ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον. Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι ένα πρόσωπο δεν μπορεί να προσβάλει μία πράξη την οποία έχει αποδεχθεί. Στην προκειμένη περίπτωση η καθ' ης η αίτηση πρόσφερε διορισμό στον αιτητή ο οποίος και τον αποδέκτηκε ανεπιφύλακτα, επισυνάπτονται σχετικά τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ."

30

Τα δύο παραρτήματα στα οποία παρέλεμψε το Δικαστήριο η δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση είναι άσχετα με την επίδικη απόφαση, και παραπλανητικά.

35

40 Το Παράρτημα Ι στο οποίο παραπέμπει η δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση και το οποίο φέρει ημερομηνία 17/10/1990 είναι η πρώτη προσφορά που έγινε στον αιτητή για διορισμό πάνω σε έκτακτη βάση στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία από 10/9/1990 ως τις 28/2/1991, στη θέση δασκάλου ειδικής εκπαίδευσης, σε σχολείο Δημοτικής Εκπαίδευσης. Κατά την περίοδο αυτή (10/9/1990-28/2/1991) σύμφωνα με τα πρακτικά της Ε.Ε.Υ. Αρ. 40/91, ημερομηνίας 21/3/1991, κατά τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας του αιτητή για σκοπούς μισθοδοσίας είχε ληφθεί υπόψη και η υπηρεσία

του στο Ίδρυμα Χριστού Στέλιου Ιωάννου, άρα ο αιτητής δεν είχε κανένα λόγο να μην αποδεχθεί την προσφορά που του έγινε.

Όσον αφορά το Παράρτημα ΙΙ στο οποίο παραπέμπει η δικηγόρος της καθ' ης και που φέρει ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1991 αποτελεί την προσφορά που έγινε στον αιτητή για περίοδο απασχόλησης άλλη από εκείνη για την οποία ο αιτητής κατεχώρησε την παρούσα προσφυγή και η οποία εν πάση περιπτώσει αποτελεί ανεξάρτητη πράξη.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου το γεγονός ότι ο αιτητής αποδέκτηκε στο παρελθόν μία παρόμοια πράξη αλλά εντελώς ανεξάρτητη από την επίδικη δεν επηρεάζει το έννομο συμφέρον (βλέπε *Republic v. Makaronopeion Carkotis* (1987) 3 C.L.R. 72).

Ενόψει των πιο πάνω η προδικαστική ένσταση της καθ' ης η αίτηση απορρίπτεται ως αβάσιμη.

Με την τελική της αγόρευση η δικηγόρος του αιτητή αμφισβητεί τη συνταγματικότητα των Κανονισμών 2, 6 και 8 των περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμών του 1990. Από ότι όμως, φαίνεται από το πρακτικό της επίδικης απόφασης (Τεκμήριο "Δ") στην ένσταση και από τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα (Τεκμήριο "Γ") η επίδικη απόφαση πάρηκε κατ' επίκληση του Κανονισμού 3(1)(δ). Επομένως εφόσον η επίδικη απόφαση δε λήφθηκε κατ' επίκληση του Κανονισμού 2, 6 και 8 το τι πρέπει να εξεταστεί είναι η αντισυνταγματικότητα του Κανονισμού 3(1)(δ) γιατί τα δικαστήρια δε συνηθίζουν ν' αποφασίζουν πάνω σε ζητήματα συνταγματικής φύσεως εκτός αν αυτά είναι απόλυτα απαραίτητα για επίλυση των επιδίκων θεμάτων (βλέπε *The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides* (1966) 3 C.L.R. 640, στη σελίδα 655).

Το ζήτημα της συνταγματικότητας Νόμων ή Κανονισμών διέπεται από ορισμένες καλά διατυπωμένες αρχές οι οποίες έχουν ως πιο κάτω: Καμιά νομοθετική διάταξη δεν κηρύσσεται άκυρη εκτός σε πολύ ξεκάθαρες υποθέσεις ή εκτός αν είναι αντισυνταγματική πέρα από κάθε αμφιβολία. Κάθε νομοθετική διάταξη τεκμαίρεται ότι είναι συνταγματική μέχρις ότου αποδειχτεί άλλως πως πέρα από κάθε λογική αμφιβολία. Τα δικαστήρια ενδιαφέρονται μόνο για τη συνταγματικότητα της νομοθεσίας και

όχι για τα κίνητρα, την πολιτική ή τη φιλοσοφία της.

Αποτελεί βασική αρχή ότι αν τούτο είναι δυνατό τα δικαστήρια θα ερμηνεύουν το Νόμο με τρόπο που να τον φέρουν εντός των πλαισίων του Συντάγματος. Η δικαστική εξουσία δεν επεκτείνεται στην επίλυση αφηρημένων ζητημάτων (βλέπε *The Board for Registration of Architects* [ανωτέρω] σελίδες 654-655). Σύμφωνα με την εισήγηση της δικηγόρου του αιτητή η επίδικη απόφαση παραβιάζει το άρθρο 28(1) του Συντάγματος.

Ο Κανονισμός 3(1)(δ) προβλέπει:-

"σε οποιοδήποτε άλλο σχολείο της Κύπρου ή του εξωτερικού το οποίο θα αναγνωρισθεί με απόφαση πολιτική, από την αρμόδια αρχή για τους σκοπούς των Κανονισμών αυτών."

Η αρχή της ισότητας η οποία έχει καθιερωθεί από το άρθρο 28(1) του Συντάγματος έχει επεξηγηθεί σε σειρά αποφάσεων της Κυπριακής Νομολογίας. Έχει δε νομολογηθεί ότι ο όρος "ίσοι ενώπιον του Νόμου" στο άρθρο 28(1) δεν αναφέρεται σε ακριβή αριθμητική ισότητα αλλά διασφαλίζει μόνο κατά των αυθαιρέτων διαφοροποιήσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν λόγω της ιδιαίτερης φύσεως των πραγμάτων (*Μικρομμάτης ν. Δημοκρατίας*, 2 R.S.C.C. 125, 131, *Παναγίδης ν. Δημοκρατίας* (1965) 3 C.L.R. 107).

Περαιτέρω έχει νομολογηθεί ότι η αρχή της ισότητας αποκλείει μόνον την υπό του νομοθέτη θέσπιση διακρίσεων αυθαιρέτων και όλως αδικαιολογήτων "ουδόλως προκύπτει παραβίαση της αρχής της ισότητας και ως εκ τούτου ακυρώτης των προσβαλλομένων πράξεων, εφ' όσον πρόκειται περί ρυθμίσεων σχέσεων τελουσών υπό διαφόρους πραγματικές συνθήκας, αίτινες δεν αποκλείουν ανομοιομορφίας εν τω διακανονισμώ αυτών". (Βλέπε απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας 1870/67, 2063/68 οι οποίες παρετέθησαν στην υπόθεση *Δημοκρατίας ν. Αρακιάν και Άλλων* (1972) 3 C.L.R. 294, 299.)

Στην κρινόμενη υπόθεση γίνεται διάκριση μεταξύ δημοσίων σχολείων και σχολείων που δεν έχουν αναγνωρισθεί με "απόφαση πολιτική από την αρμόδια αρχή", πρόκειται καθαρά για ρυθμίσεις που τελούν κάτω από διαφορετικές πραγματικές συνθήκες. Από τη στιγμή που το Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου δεν έχει αναγνωρισθεί από την αρμόδια αρχή δεν τελεί κάτω από τις ίδιες πραγματικές συνθήκες με τα δημόσια σχολεία. Επομέ-

ως δεν μπορεί ο αιτητής να παραπονείται για άниση μεταχείριση και παραβίαση του άρθρου 28(1) του Συντάγματος, επειδή δε λήφθηκε υπόψη η προϋπηρεσία του στο Ίδρυμα Ιωάννου.

Επομένως, η εισήγηση για αντισυνταγματικότητα δεν ευσταθεί. 5

Τα ίδια ισχύουν και σε σχέση με την αναγνώριση της προϋπηρεσίας του Σοφοκλή Στυλιανού. πρόκειται σαφώς για περίπτωση με διαφορετικές πραγματικές συνθήκες και επομένως δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για παραβίαση της αρχής της ισότητας. 10

Έστω όμως και αν επρόκειτο για ρύθμιση του θέματος κάτω από τις ίδιες συνθήκες τότε πρόκειται σαφώς για παράνομη ρύθμιση και είναι νομολογημένο ότι η αρχή της ισότητας εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις νομιμότητας (βλέπε *Ιωαννίδης ν. Δημοκρατίας* (1973) 3 C.L.R. 117). 15

Επίσης για το ίδιο θέμα στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-59 στη σελίδα 182 αναφέρονται τα πιο κάτω:- 20

"Ωσαύτως, εγένετο δεκτόν, ότι ισότης κρίσεως, επιβάλλεται μόνον εν τη νομιμότητι και ουχί εν τη παρανομία: 1776(53), 745(54), 746(54), της μη επαναλήψεως υπό της Διοικήσεως τυχόν παρανομίας αυτής μη αποτελούσης κακήν χρήσιν της διακριτικής αυτής εξουσίας: 1201(48), 271(49), 538(50), 1858(51), 391(57). 25

Ενόψει των πιο πάνω η παρούσα προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. 30

Ο αιτητής να πληρώσει £200,00 έξοδα των καθ' ων η αίτηση.

*Η προσφυγή απορρίπτεται με £200
έξοδα.*